

DOLLARGLIS?: Barack Obama og John McCain bruker over 800 millioner dollar på valgkampen.

FOTO: REUTERS

Har satt rekord i reklame

Årets presidentvalgkamp i USA setter stadig nye rekorder.

Det gjelder ikke minst de to kandidatenes bruk av penger til politisk reklame på fjernsyn. Til sammen vil demokraten Barack Obama og republikaneren John McCain bruke over 800 millioner dollar eller vel fire milliarder kroner på TV-reklame. I den forrige valgkampen, mellom George W. Bush og John Kerry i 2004, var beløpet 500 millioner dollar.

Valgkampreklamen bidrar sterkt til at de store amerikanske fjernsynsnettverkene nå har gode tider.

– Hver eneste måned og hvert eneste kvartal setter vi nye rekorder, sier økonomisjef Fred Reynolds i CBS.

NTB

Vil styre Serbia mot EU

En ny, EU-vennlig regjering gjør seg klar til å overta makten i Serbia.

En koalisjon ledet av Det demokratiske partiet (DS) til president Boris Tadic kommer etter alt å dømme til å få nasjonalforsamlingens velsignelse i dag, eventuelt noe senere i uken.

Dermed har de serbiske EU-tilhengerne vunnet sin tredje store politiske seier i løpet av et halvår.

Den første kom da Tadic ble gjenvalgt i februar. Deretter ble hans parti DS størst i valget på ny nasjonalforsamling i mai, til tross for at Kosovo i mellomtiden hadde erklært selvstendighet.

Først halvannen måned senere var det klart at valgvinger også ville få regjering makt, etter at Sosialistpartiet (SPS) bestemte seg for å støtte presidentens parti.

NTB

Isen kan forsvinne i sommer

■ Het spådom fra ekspert

Nordpolen kan for en kort periode bli isfri i sommer, mener en amerikansk ekspert. I så fall vil det være første gang i menneskehetens historie.

NTB-AFP OG ØYVIND LEFDAL EIDSVIK
Utland@bt.no

Mark Serreze, forsker ved National Snow and Ice Data Center i Boulder i delstaten Colorado, mener det ikke er usannsynlig at Nordpolen vil være dekket av vann og ikke is på seinsommeren i år.

– Grunnen til det er at området rundt Nordpolen akkurat nå er dekket av et veldig tynt islag. Et slikt islag kalles førsteårsis og har en tendens til å smelte utover sommeren, sier Serreze.

Skulle så skje, vil Nordpolen være isfri for første gang i menneskehetens historie.

Serreze mener sjansen for en isfri nordpol denne sommeren er omtrent 50 prosent. Han påpeker imidlertid at det vil være is i andre deler av Arktis, selv om isen på selve Nordpolen skulle smelte.

Forskeren mener at et isfritt Nordpolen

vil være et sterkt symbol på den globale oppvarmingen og miljøforandringene som følger av den.

– Det skal være is på Nordpolen, men denne sommeren er det kanskje ikke det. Det vil i tilfelle være en sterk indikasjon på at noe er galt, mener Serreze, som ikke er optimistisk med tanke på fremtiden.

– Om man ser på hva som har skjedd de tre siste årene og hvor dette bærer, så er det klart at utviklingen er negativ. Innen 2030 er det kanskje ikke is på Nordpolen i det hele tatt, spår Serreze, og understreker at prognosene for få år siden tilsa at dette ikke ville kunne skje før 2050 eller 2100.

Ny «rekord»

Mengden is i midten av september i fjor var den laveste man noensinne har registrert ved hjelp av satellitt. 23 prosent av isen smeltet i løpet av sommeren og dermed ble «rekorden» fra 2005 slått klart.

Isen i Arktis begynner å smelte i juni og er på sitt tynneste midt i september. Deretter fryser den til igjen og er på sitt tykkeste i midten av mars.

Serreze mener at kutt i utslippene av drivhusgasser vil redusere den globale oppvarmingen noe, men at en reverse-ring av den nåværende trenden vil ta veldig lang tid.

– Svært sannsynlig

Forskningsleder Helge Drange ved Nansen- og Bjerknes-sentrene i Bergen sier at en isfri nordpol lett kan bli en realitet i sommer.

– Får vi en repetisjon av fjorårets vind,

vil polpunktet nok så sikkert bli isfritt,

sier Drange. Isen som er der nå er bare 1 til 1,5 meter tykk. I fjor kom vind fra Sibir, men det er tilfeldigheter som avgjør om det blir slik også i år.

– Dette er resultat av at temperaturen stiger sammen med naturlig variasjon. Det er mulig at det ikke har vært så lite is på polpunktet på mange hundre til flere tusen år, sier Drange.

STARTER I DAG: USAs president George W. Bush og Japans statsminister Yasuo Fukuda på en pressekonferanse i byen Toyako, der G8-landenes toppmøte starter i dag. Toppmøtet må raskt finne en løsning på problemet med de høye olje- og matprisene, sa Fukuda.

FOTO: REUTERS/JIM YOUNG/SCANPIX

Ber G8-landene løse olje- og mat

USA og Japan sier verdens rikeste land så fort som mulig må iverksette tiltak som kan bremse de galopperende prisene på mat og olje.

– Både matprisene og oljeprisene er en stor trussel mot verdensøkonomien, sa Japans statsminister Yasuo Fukuda da han tok imot USAs president George W. Bush i småbyen Toyako nord i Japan, der G8-landene innleder sitt tre dager lange toppmøte i dag.

Gruppen av verdens åtte rikeste land skal blant annet diskutere temaer som den vaklende verdensøkonomien, global oppvarming og problemer som spenner

fra Zimbabwe til Nord-Korea og Irans atomvåpenprogram.

Fukuda og Bush møttes til et forberedende møte søndag, der de diskuterte klimaendringer, Nord-Koreas atomprogram, og bistand til Afrika.

Fukuda sa på en felles pressekonferanse at lederne for G8-landene er blitt enige om at det må settes inn strakstiltak for å få en løsning på matkrisen og den skyhøye oljeprisen.

Vage Bush-løfter

På den samme pressekonferansen kom president Bush med vage løfter om at USA vil spille en «konstruktiv rolle» i klimaforhand-

bt.no/utenriks: Her finner du alltid ferske utenriksnyheter

FOTO: ESA/AOES
MEDIALAB/SCANPIX

matkrisen raskt

lingene, som vil finne sted på G8-møtet. Men utspillet ble møtt med små forventninger.

– Ja, jeg vil være konstruktiv i forhandlingene. Men jeg er også realistisk nok til å si at dersom ikke Kina og India setter seg samme mål, så vil vi ikke klare å løse problemene, sa Bush.

Åtte afrikanske land

Det er lederne for USA, Japan, Storbritannia, Tyskland, Canada, Frankrike, Italia og Russland som samles til sitt årlige toppmøte denne uken. Med på møtet er også representanter fra 15 andre land, som Kina, Brasil, India, Australia og åtte afrikanske land.

NTB-AFP-REUTERS

Jordskjelvfaren har økt

Det kraftige jordskjelvet som rammet Kina i mai kan utløse flere store skjelv i området.

Da jordskjelvet rystet Sichuanprovinsen 12. mai, førte det til store seismiske belastninger i forkastningene. Belastningene var så omfattende at det tett befolkede området står i stor fare for å bli rystet av flere store jordskjelv, ifølge en gruppe amerikanske geologer.

Forskerteamet, ledet av Tom Parsons ved det amerikanske jordskjelvsenteret US Geological Survey, har laget en rapport som er publisert i siste nummer av det britiske tidsskriftet Nature.

Rapporten forsøker å peke

ut områder som er utsatt for jordskjelv som utløses av det forskerne kaller «belastningsoverføringer». Med det mener de en prosess der kraftige jordskjelv fører til så store skader på forkastningene at de utløser nye skjelv.

Jordskjelvet i Kina hadde en styrke på 7,9 på Richters skala. Det førte til en svært lang sprekk i forkastningen, og enkelte steder sank bakken hele ni meter. Disse skadene i forkastningene gjør dermed området svært utsatt for nye skjelv, mener forskerne.

NTB-AFP

Demonstrasjoner ved Den røde moské

ISLAMABAD: Tusenvis av pakistanske islamister markerte søndag at det er ett år siden beleiringen og stormingen av Den røde moské i Islamabad. Demonstrantene bar svarte flagg og ropte slagord der de priste martyrene som ofret seg i forbindelse med beleiringen av moskeen i Pakistans hovedstad. Pakistanske sikkerhetsstyrker omringet moskeen 3. juli i fjor, og stormet den en uke senere. Mer enn hundre personer ble drept i forbindelse med operasjonen.

NTB-AFP

Evakuert panda fødte tvillinger

BEIJING: En kjempepanda som ble evakuert etter det kraftige jordskjelvet i Kina i mai, fødte søndag tvillinger. Guo Guo fødte de to små pandaungene i sitt midlertidige hjem i Ya'an søndag, skriver nyhetsbyrået Xinhua. Den tolv år gamle pandaen ble evakuert fra reservatet i Wolong i den sørvestlige provinsen Sichuan i juni, fordi pandahusene ikke lenger ble ansett som sikre.

NTB-AFP

Syrisk fengsel under kontroll

DAMASKUS: Syriske myndigheter hevdet søndag at ro og orden er gjenopprettet i Saydnaya-fengselet utenfor Damaskus. Fangeopprøret startet lørdag morgen, og så mange som 25 fanger skal ha blitt drept av sikkerhetsstyrker. «En rekke fanger som er dømt for ekstremisme og terrorforbrytelser skapte kaoset. Det var nødvendig å sette inn antiopprørsstyrker», skriver Syrias statlige nyhetsbyrå. Byrået nevner ikke noe tall på drepte.

NTB-Reuters

– Rakettdrepte bryllupsgjester

KABUL: Et bryllupsselskap ble truffet og 22 personer drept i et rakettagrep øst i Afghanistan søndag, ifølge en afghansk distriktsleder. De amerikanskledede styrkene benekter sivile tap. – Jeg bekrefter at 22 personer, tre av dem menn og 19 av dem kvinner og barn, ble drept, sier lederen i Deh Bala-distriktet Hamisha Gul. Men de amerikanskledede styrkene insisterer på at bare opprørere ble drept i angrepet.

NTB-AFP-Reuters

Fløy i hagestol gjennom USA

BEND: I en hagestol holdt oppe av 150 heliumballonger, fløy Kent Couch hele veien fra den amerikanske vestkysten til delstaten Idaho. Den dristige ferden fant sted lørdag, etter at Couch hadde forsøkt seg på lignende ballong-stunt to ganger tidligere. Etter å ha kysset kona og ungene farvel, steg han mot himmelen over delstaten Oregon, før han langsomt drev østover.

NTB-AP

21 omkom i gruvelykke

BEIJING: Minst 21 personer er omkommet i en gruvelykke i Datong i Kina, meldte statlig media søndag. En eksplosjon lørdag gjorde at gruvearbeiderne ble sperret inne i kullgruva Wujui i Datong. Syv arbeidere klarte å komme seg unna, mens ytterligere fire personer er reddet ut av gruva i live. 3800 personer mistet livet i gruedriften i Kina i fjor. Ulykkene er ofte et resultat av utdatert utstyr og for dårlige sikkerhetstiltak.

NTB-AP

Sju mrd. dollar av Iraks gjeld slettes

ABU DHABI: De forente arabiske emirater sletter hele Iraks gjeld til emiratene, til sammen 7 milliarder dollar, ifølge en diplomat. Irak og USA har lagt press på de arabiske landene for at de skal følge vestlige lands eksempel og slette sine deler av Bagdads utenlandsgjeld. Informasjonen om at De forente arabiske emirater vil slette gjelden kom samtidig med at Iraks statsminister Nuri al-Maliki besøkte den oljerike Golf-staten søndag.

NTB-Reuters